

ՕՐԱՊԱՐ

20 փր.

20 փր.

Ե. ՏԱՐԻ 1291 ԳԱՌԸՄ 160 ՄԵՃԵՐ 28 ՉՈՐԵՐԵԱԲԹԻ 3 ԱՊՐԵԼ 1874 Ն. Տ. ԱՊՐԵԼ 15 ԹԻԻ 1202

ԱԶԳԱՅԻՆ

Պատրիարքարանի անտուկը այնքան նեղ վիճակի մէջ մնացեր է՝ որ Զատիկան տօնին Պատրիարքարանի պաշտօնէից ամսականներն մինչ խմբան կէս օրն չէ կրցած վճարուիլ և այն ալ փոխառութեամբ :

Անտուկին այս նեղութիւնը գլխաւորաբար յառաջ եկած է նախ՝ Խորմեանի 150 — 200 հազար դր. իր վրայ անցունելէն, որով ազգայն եկամտից աղբիւրը գոցուած է և երկրորդ ազգային տրոց հաւաքման դժուարութիւնէն, և ասոր ալ պատճառն է դարձեալ Խորմեանի Պատրիարքական դահլէն իջնելու ժամանակը յարուցած շփոթութիւններէն՝ որով ազգին համակրութիւնը պակսեցաւ ազգային անտուկին վրայէն :

Այս կրկին աղէտներն անցնելու համար անշուշտ շատ ժամանակի կը կարօտուիք, և եթէ Պատրիարքարանի պաշտօնէից ամսականներն կանոնաւոր կերպով չը վճարուին՝ հարկաւ ասոնք թող պիտի վարուին իրենց յանձնուած գործոց մէջ, որոյ հետեւեալը պիտի ըլլայ ազգայնաց Պատրիարքարանի վերայ ունեցած համակրութեան գաղտնիութիւն հետ՝ ազգային անտուկին ալ աւելի նեղը մտնելը :

Սրբեմն ի՞նչ ընելու է :

Պատրիարքարանը ամեն ամիս 5000 դր. աւելորդ ծախք մը ունի՝ Պատրիարքարանի մատակարարութեան անուան տակ, փոխանակ ընելու Պատրիարքարանական հասկատակաց ծախք :

Պատրիարքարանը պաշտօնատուն մ'է, և իրեն պաշտօնատուն հան ոչ խոհանոց կը վայել, ոչ սեղան, ոչ հիւր, և ոչ միայն պէտք չէ ամիսը 5000 դր. այլ 100 դր. անգամ՝ ծախս ըլլալ պէտք չէ ուտելիքի, իրաց առեալ սուրճը, շաքարը, ածուխը և փայտը :

Մեր այս գաղափարը հրատարակելէս վերջը որքան շայ որ տեսանք, թէ՛ Գաղ. ժողովոյ անդամ, թէ՛ երեսփոխան, և թէ՛ էն յետին կարծեալ և աստիճան, ամենքն ալ կը խոտովանին թէ՛ Պատրիարքարանի խոհանոցին համար դուրսէ ամսական 5000 դր. բոլորովին ապարդիւն ծախք մ'է, թէ՛ ոչ որ կուզէ ազգին պատառ մը հացն ուտելու համար ամսական 5000 դր. բեռ ըլլալ ազգային անտուկին :

Արդ ի՞նչ է ուրեմն պատճառն որ մէկ կողմէն այդ ծախքը տակաւին կըլլայ և միւս կողմէն պաշտօնէից ամսականին համար նեղութիւն կը քաշուի, զոր դարձանելու համար Հիւանդանոցի իրաւունքն եւ զոյ 40 լիւային ձեռք դարձելու իրթիքեալ կըլլուի :

Եւ եթէ այսքան ոչինչ բարեկարգութեան մը և նիւթապէս ալ մեծ օգուտ արտադրող բարեկարգութեան մը ձեռք դարձելու կը դանդաղին և նիւթական թշուառութեան մէջ կը տատանին, հապա մեծ ու հիմնական բարեկարգութեանց ձեռք դարձելու ո՞րչափ դժուարութիւն պիտի քաշենք :

Հաւ սա ալ իմանալ պետք է թէ՛ արդեօք ո՞վ է այս ձեռնարկութեան արդելք եւ զոյք, մի գոցէ յանուն Պատրիարքարանի տունուած ուտեալն կրացի աղքատաց տուներ ալ տարուին, մի գոցէ այդ դուռներէն մէկ երկու հազար դր. շահունք ալ գրանուին, եթէ ասոնք չը կան՝ ինչո՞ւ ուրեմն մէկ քանի հարիւր դր. ին համար նեղութիւն քաշել և 5000 դր. ի իրաւացի խնայողութիւնը ձեռք չտանել :

Ի՞նչ ըրած կըլլայ Երմոսկան հոգաբարձութիւնը՝ երբ մէկ կողմէն գիւղատնտես միջ սպառած մէկ քանի թերթ թուղթին ու պահարանաց հաշիւը քննելու կ'երէ և միւս կողմէն ամսական 5000 դր. ի ապարդիւն ծախքին աչք կը գոցէ :

Եւ ո՞վ է այդ սեղանէն կերակրուողը, Ալիքսան վարդապետը, — թող իր գլխուն ճարը նայի ինչպէս կը նային ամեն վարդապետները : Աղթամարայ Խաչատուր կ'աթուղիկոր, — թող տուն մի բռնէ և իր սեղանն ունենայ : Եստիսիսիեօն, — թող Գումգաւրուի խոհանոցներն երթան, ո՞վ կը մնայ անդին այդ սեղանէն կերակրուողն ու աղղին ամիսը 5000 դր. ի բեռ ըլլողն, մեք չը կրցինք դանել մէկը որ ազգին ամսական 5000 դր. ի հացն ուտելու իրաւունքն ու հաճութիւնն ունենայ :

Ազգին հացն ուտելու կարօտ մարդուն տեղը ազգային Հիւանդանոցն է, եթէ կան մարդիկ՝ որ ազգին հացն ուտելու վիճակին մէջ են՝ թող հրամանն Հիւանդանոցը և ամենայն առատութեամբ ապրին, ամաչէ Հիւանդանոց երթալու և չամաչել Պատրիարքարանի մէջ ազգին հացն ուտելու այդ չըւար :

Թերեւս ըսող դառնուի ատոնց մէջ թէ՛ տա մարդն ալ մեր կերած պատառ մը հացին է աչք անկեր, քաւ լիցի, թող ուտեն որչափ կուզեն, բայց Հիւանդանոցի մէջ ու

տեն, փոխանակ Պատրիարքարանի մէջ ուտելու և ազգին ամսական 5000 դր. ի բեռ ըլլալով՝ պաշտօնէից ճակտի քրտինքին փոխարէն իրենց արդար իրաւունքն եղող ամսականաց անվճար մնալուն պատճառ ըլլալու :

Իրաւունք ունեցողը զրկելով՝ իրաւունք չունեցողին չապարար վատնել, այդ արդարութեան գործ չէ, այլ բացարձակ անիրաւութիւն է և իմար անիրաւութիւն :

Յաւօք սրտի խմացանք որ ՄԵՃ. մուս լրագրին արտօնատէր և հրատարակիչ Յովակիմ Էֆ. Թիւրքմենեան կենթարկեալ ծանր հիւանդութենէն չը կարենալով գլուխ ազատել, այս երկու շաբթի երեկոյին վախճանացաւ, երէկ ալ Բերայ յուղարկուորութեան հանդէսը կատարուեցաւ :

Հ. Ե. Ռ. Ա. Գ. Ռ. Ա. ԼՈՒԻՐ Ք

ԳԱՂԱԿԱ

Բարիդ 10 ապրիլ

Պաշտօնէից մէկ քանին գաւառները գնացին, գաւառական ընդհանուր ժողովոյ նախագահելու :

Բարիդ 11 ապրիլ

Լրագրաց ազգարարութիւն եղաւ որ Ազգային ժողովը լուծելու շարժումը ջատաղովն զգուշանան :

Բարիդ 13 ապրիլ

Արդարութեան գործոց պաշտօնէին մէկ շրջաբերականը չափաւորութիւն կը պատուիրէ նախագահական եօթնամեայ իշխանավարութեան դէմ յարձակող լրագրաց, խմայնելով թէ անաստօղնեւուն դէմ զուսպողական միջոց ձեռք պիտի առնուի :

Զրոյց մը կայ թէ Տօն Գալուստ չէ ընդունել Սերբանօ մարաջատին կողմանէ եղած առաջարկութիւնները :

ԱՌՍՏՐԻԱ—ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

Վիեննա 10 ապրիլ

Ազնուականաց խորհրդարանն այսօր սկսեց գաւառական օրինաց վիճաբանութիւնը : Բոլոր եպիսկոպոսներն ալ ներկայ կը գտնուէին այն նիստին :

Յիշեալ վիճաբանութեանը մէջ եւ

պիսկոպոսունք սաստկութեամբ դաւա-
նական օրինաց դէմ կը խօսին : Հասա-
րակաց կարծիքը սոյն վիճարանութեան
եղիցը նկատմամբ յուզման մէջ է :

Վիեննա 11 ապրիլ

Պորսային վիճակը խիստ գերազանց է .
չափաւոր կատարուեցան և բարեյաջող
ողեւորում մը յառաջ եկաւ :

Գաւանական օրինաց վրայօր խիստ ջերմ
վիճարանութիւն կը լայ Ազնուականաց Խոր-
հրդարանը :

Կայսեր թիկնապահ Պելկարտ զօրապե-
տը պաշտօնէն հանուեցաւ , որոյ տեղ Մօն-
տել և Պէք զօրապետներն պիտի անցնին :

Կարմիր Տետրակին համար կըսուի թէ
մօտ օրէն պիտի հրատարակուի :

Լուսօլի կոմսին , իբր Աւստրո-Հուն-
գարական դեսպան , Մատրիտ երթալը
հաւանական կերևի :

Վիեննա 13 ապրիլ

Ազնուականաց Խորհրդարանը 45 ի դէմ
77 քուէով ընդունեց դաւանական օրէնքը :
Քուէարկութիւնէն անմիջապէս ետքը բոլոր
եպիսկոպոսներն խորով սրահը մեկնեցան :

Աւստրո-Հունգարական դեսպանը մեծ
պատուով ընդունուելով Պապէն , Կայսեր
առ Պիոս Թ . գրած նամակը քահանայապե-
տին յանձնեց : Այնպէս կը կարծուի թէ ,
արդի խնդրոց մէջ Վատիկանի արքունիքը
ձեռնարկ ընդգրկուած լին մը պիտի ընէ մի-
այն :

ՄԱՍԻՍ

Մատրիտ 10 ապրիլ

Սերրանո մարաշխանս այսօր քա-
ղաքս վերադարձաւ , հիւսիսային բա-
նակին հրամանատարութիւնը Բօնչա
զօրապետին ձեռքն յանձնելով :

Ձրոյց մը կայ թէ այսօր կամ վաղը
Քարլոսեանց թէ հետ դաշնադրութիւն
մը (·) պիտի կնքուի :

Սանթա Բերնադ երէցը Պէլճիքո
մեկնեցաւ :

Մատրիտ 10 ապրիլ

Սերրանո մարաշխանս քաղաքս
վերադարձած ըլլալու լուրը սուտ եւ-
նելով , նա տակաւին Պիսքայեան նա-
հանգը բանակին հետ է :

ԱՆԳՂԻԱ

Լոնտրա 11 ապրիլ

Աշանթեցւոց հետ հաշտութիւնը կնքուե-
ցաւ :

Մելիօրունէն կը ծանուցանեն թէ Բօշ-
ֆօր և իւր փախտեայ ընկերներն նա-
հանգը են Եւրոպա դալու համար :

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Պերլին 11 ապրիլ

Խորհրդարանին առաջարկեալ զինուորա-
կան օրինաց նկատմամբ երեսփոխանք և
կառավարութիւնը իրաւախոհ եղան , որոյ
նայելով խաղաղութեան ատեն բանակի
պատրաստ զինուորաց թիւը 401 հազար
պիտի ըլլայ :

Պերլին 13 ապրիլ

Բրուսելոյ առաջաժողովոյնիստերուն բա-
ցումը 15 օրի չափ ետ թողուեցաւ :

ՀԵՆՆԱՅ

Աթէնք 11 ապրիլ

Գերմանացի Պ . Շլիմանի հետադոտու-
թեամբը Տրովադայի տեւրակներէն գլու-
նուած հնութիւններն գրաւել տալու հա-
մար յանուն Օսմանեան կառավարութեան
Պ . Տէթիէի բրած խնդիրքը Դատաստանա-
կան ատենէն մերժուեցաւ :

ՆԵՐՔԻՆ

Սերվիոյ Միլան իշխանին գալստեա-
նը համար որ յառաջիկայ շաբթուն մէջ
կուպատուի , մեծամեծ պատրաստու-
թիւններ ըլլալու վրայ են Պէյքօղի
Կայսերական գլխակը , որն որ իշխանին
բնակութեանը յատկացած է : Սերվիոյ
գործակատարն Պ . Քրիսթիէ և իւր
քանտուղար-Թարգմանը Պ . Թերքան
մայրաքաղաքէս վարնա պիտի ուղևորին
իշխանը դիմաւորելու : Հաւանական է
թէ Վեհ . Սուլթանն ալ իր կողմանէ
իւր թիկնապահներէն մին և բարձրաս-
տիճան պաշտօնակալ մ'ալ պիտի զրկէ
իշխանը դիմաւորելու :

— Քեապէի մէջ Հազրէթը Մուհամ-
մէտին շիրմին վրայ իբրեւ զարդ ձգուած
հին և նուիրական կերպաններն Աւստ-
րիական Լոյտի վերջին շողերնաւով եւ-
մէնէն մայրաքաղաքս հասնելով , երէկ
կէս օրին մեծ հանդիսիւ Թօրգա-
բոյի պալատին կայսերական դանձա-
րանք փոխադրուեցան , ուր կը գտնուի
նաեւ Մարգարէին խրդայի Շէրիֆն ալ :
Վեհ . Սուլթանն հոս բերուած ոյդ-
նուիրական ասուելինաց տեղ ուրիշնոր
և ծանրագին կերպաններ զրկեր է
Քեապէի շիրմին վրայ առաջիններուն
տեղը դրուելու :

— Հեռագրաց և թղթատարութեան
ընդհ . վերաանուշ Սալիմ էֆ . գաղտ-
նի պահուելու հեռագիրներն Բերայի
կայսրանի գործակալք անխորհրդապա-
հութեամբ դուրս հանած ըլլալուն
նկատմամբ հասարակութեան կողմանէ
իրեն հաղորդուած գանգատանայն ու
արտուշին վրայ , անմիջապէս իւր պաշ-
տօնարանին վարչական Ժողովոյն կը
ներկայացնեն այս խնդիրն , որն որ կ'ո-
րոշէ յանձնաժողով մ'անուանել իրո-
ղութիւնն ստուգելու և յանցաւորներն
գտնելով երեսն ամեւու համար : Այս

որոշման վրայ Սալիմ էֆ . Սրդարու-
թեան գործոց պաշտօնէին Բագրի մը
գրելով կը խնդրէ որ հարցաքննիչ դա-
տաւոր մը զրկուի յիշեալ յանձնաժո-
ղովոյն նախագահելու , որն որ հեռագ-
րական տեսչութեան վարչական ժողո-
վոյ անդամներէն պիտի կազմուի , Աս
կից զատ կ'իմանամք նաեւ թէ Սալիմ
էֆ . որոշեր է հեռագրական կայսրան-
ները գտնուող և թէ ետքէն զալիք
բոլոր գործակալներն և պաշտօնատարքը

գաղտնապահութեան երդում ընելու
պարտաւորել , իւրաքանչիւր կրօնքէ
գտնուողներն սոյն ուխտերն իրենց
վերաբերեալ Պատրիարքարանին մէջ
կատարելու պայմանաւ :

— Անցեալ շաբթու ծանուցինք հայ
կաթողիկոս Ղալաթիոյ Փրկչի եկեղեց-
ւոյն՝ կառավարութեան ձեռքն յանձ-
նուիլը : Այս դէպքը հետեւեալ կերպիւ
տեղի ունեցած է կ'ըսէ Լեւոնթ Հէ-
րալ :

Չորեքշաբթի օր հասունեան ութ
երեւելաց և Պէյլիկճի պէյին մէջ յիշ-
եալ եկեղեցւոյն նկատմամբ բանակցու-
թիւնը կ'սկսի , և մէջերնին կը համա-
ձայնին որ եկեղեցին կառավարութեան
ձեռքն յանձնուի իր քով իբրեւ աւանդ-
պահուելու : Ձեռնհաս պաշտօնեայն
հաւանելով այս մասին իւր գրաւոր հա-
ճութիւնը տալ նամակի ձեւով , Պէյլիկ-
ճի էֆէնտիի կողմանէ հասունեան երե-
ւելիներուն ուղղեալ՝ յիշեալ գրութեան
օրինակը նախ գրի առնելով կը պատ-
րաստուի որմէ յետոյ մէկ քանի մանր
սրբագրութիւններ ու փոփոխութիւն-
ներ ալ կ'ըլլայ , հասունեան երեւելաց
խնդրանայք վրայ , որոյ պատճէնին հա-
յերէն թարգմանութիւնն է հետեւեա-
լը :

Թընկըր Ետպէր էֆէնտի , Գույում-
ճեան Պետրոս էֆէնտի , Թընկըր Բու-
զիկ էֆէնտի , Մարքրեան Սնտօն պէյ
Թընկըր Կարապետ էֆէնտի , Ալլահվեր-
աի Օհանէս էֆէնտի և Էմիրճի Օհան-
նէս էֆէնտի :

Ըստ եպարզ ոսական հրամանագրին
հարկ է որ խնդրոյ ներքեւ գտնուած
Ղալաթիոյ Փրկչի անուամբ եկեղեցին՝
Բ . Դրան կողմանէ յատկապէս նշանա-
կեալ պաշտօնատարին յանձնուի , այն
պայմանաւ որ յիշեալ եկեղեցին իբրեւ
աւանդ կառավարութեան քովը մնայ ,
առանց երկու վիճող մասին և ո'չ մէ-
կուն ձեռքն յանձնելու :

(Կնէ)

Կայսերական Ատենին

Տուեալ 'ի Բ . Գուում

21 Սէֆէր 1290

(27 Մարտ 1874)

Հրամանագրին այս կերպ պատրաս-
տուելէն յետոյ կ'ստորագրուի և հա-
սունեան ութ երեւելիներուն ձեռքը կը
տրուի , որոնք անմիջապէս հրաման
կ'ընեն նոյն եկեղեցւոյ երէցին որ երբ
իշխանութիւնը ներկայանայ՝ դռները
բանան : Հրամանագրին առնուելէն քա-
նի մը ժամ ետքը Ղալաթիոյ Գայմա-
գալ մէկ քանի զապթիներով եկե-
ղեցին կ'երթայ , որոյ դռները բացուե-
լով իրեն ներս կը մտնէ հետի զապ-
թիներովը միատեղ , որք ցարդ հոն
կենալով պահպանութիւն կ'ընեն : Ե-
կեղեցւոյն մէջը գտնուող երկու վար-
դապետներ և հայ պէքճիներն , զապ-
թիներուն ներս մտնելէն յետոյ , կը
թողան ու եկեղեցիէն դուրս կ'եւ-
նեն :

Իբրև ստոյգ կը հաւաստեն թէ Բ. Դուռը պիտի ջանայ հասունեաններն հակահասունեանց հետ իրաւախոհ ընելով հաշտեցնելու, և այս բանին համար երկու կողմէն ալ վեցական երեւելի անձինք պիտի հրաւիրէ խորհրդակցելու համար:

— Կ'ըսուի թէ Տօլմա—Պահճէի կազման գործարանի տեսչութիւնը մօտերս վեհ. Սուլթանին հրամանաւր, քաղաքապետական վերատեսչութեանը ներքե պիտի գրուի:

— Հռովմայ Օսմանեան դեսպան Ա. Լէքոսանդր Գարաթօտօրի էֆէնտի, վեհ. Սուլթանին ներկայանալով հրաժեշտի ողջոյնը մատուցանելէն յետոյ, այսօր ճանրայ կ'ենէ մայրաքաղաքէս իւր պաշտօնատեղին երթալու:

— Պարսկաց դեսպան զօրապետ Մուհսին խան երէկ Բ. Դրան պաշտօնէից և օտար տէրութեանց դեսպանաց պաշտօնական կոչունք մը տուաւ:

— Միտհաթ բաշա վեհ. Սուլթանէն թողլաւ թիւն ստանալով հինգ շաբթի օր, ինչպէս ծանուցած էինք, մեկնեցաւ մայրաքաղաքէս անձնական տեղարութեան պատճառաւ Զմիւռնիոյ մօտ Չէշմէի հանքային ջուրերը երթալու, ուր պիտի գտնուի նաև նախկին եպարքոս Մահմուտ Նէտիմ բաշա ալ, նոյնպէս անձնական առողջութիւնը դարմանելու համար:

— Գանձային խնդրոց համար Բա. ըիզ գտնուող Սատրգ բաշա և Գանձուց պաշտօնէութեան խորհրդական Զիւհաթի պէյ Բ. Դրան կողմանէ կանչուած ըլլալով մօտ օրէն մայրաքաղաքս գալու համար ճանրայ ելնելին կը յուսացուի:

— Մայրաքաղաքիս հարուստ և երևելի ընտանիքներէ եղող մէկ քանի քրիստոնեայ տիկնայք անցեալ շաբթու Զատական Տօնի առթիւ, Բ. Դրան բանան այցելութիւն մ'ընելով, խել մը խեղճ բանտարգելոց առատ ողորմութիւն նուիրելէն յետոյ, պերտուց համար բանտարկեալ մահմետական և քրիստոնեայ եօթն ալ անձինք տրձակել տուեր են, ունեցած պարտքերնին իրենք վճարելով:

Յունաց Պատրիարքարանն ալ նոյնպէս Զատիկի Տօնին պատճառաւ, պարտքի համար բանտարկեալ յոյներն 15 աւուր համար արձակել տուեր է, երաշխաւոր տալու անկարող գտնուողներն Պատրիարքարանը վար գնելով:

— Շատ ժամանակ չը կայ որ Բերայ վեհեաթի փողոցը կահաւորեալ պանդոկ մը մահմետական մ'իջևանած էր, որն որ եգիպտացի Մուսթաֆա բաշայի մը որդին ըլլալ կարծեցնել տալով, ինքզինքը Մէհմետ Ալի պէյ կ'անուանէր: Այս ինքնակոչ պէյը ճոխ ու պերճ կենցաղ մը կը վարէր, գոհար մատանի և կոճակներ կը դնէր և միշտ կառքով դուրս կ'ենէր: Ասի հետզհետէ զաւթիոյ սեղանաւորները կ'երթայ կը գտնէ, և տնոնց այլևայլ գործողութիւններ առաջարկելով, անոնցմէ փոստակ կը նայի, միւսնոյն ընթացքը կը բռնէ նաև Բերայի մէկ քանի տկնաւաճառաց և վաճառականաց քով ալ, ինքզինքը Գահիրէի առևտրական մեծ տան մը գործակատարը կարծեցընել ջանալով: Ոստիկանութիւնն այս անձին վարմունքէն կասկածի երթալով հետախույզ կ'ըլլայ. և օտարականին հետախույզ կ'ըլլայ յանցանքը, որն որ ատենօք խաբէութեամբ գործողութիւն մը շինած ըլլալու յանցանք, Ոստիկանութեան պատժոյ դատապարտուած էր, վերջէն եգիպտական իշխանութեանը զոհ տանէր: Բնական պանդոկին սենեակը կ'ուխելով ութսուն ոսկի և քանի մը կտոր ալ գոհարեղէն կը գտնեն:

Կ'ըսուի թէ այս խաբէայ գողը, հոս հարցաքննութեան մը ենթարկելէն յետոյ, Սլէկսանդրիա պիտի զրկուի նոյն տեղի իշխանութեան ձեռքն յանձնելու:

— Ուսաց դեսպան Իկնաթիէլ զօրապետը վաղ գիշեր իւր դեսպանատան պալատը պաշտօնական կոչունք մը պիտի տայ օտար տէրութեանց դեսպանաց և Բ. Դրան պաշտօնէից ու պաշտօնատարաց:

— Ատանայէն կը գրեն թէ այս անգամ Տալլոսի լերանց վրայ առատ ձիւն մը տեղալով ձորերն ու հովիտները բոլորովին ծածկել է, և յիշեալ լերանց շղթային վրայ բանելու վրայ եղած Պուլկար—Մատենի ըսուած հանքին մուտքերն ալ 30—40 կանգուն բարձրութեամբ ձիւնի տակ թաղուած մընացեր են:

Ատանայի մէջ այսպէս ձմեռ մ'իշխած ըլլալը յիշող չը կայ:

— Հալէպի կուսակալութեան Մաւաշի վիճակին մէջ Էլպիսթան և Բաղարճը ըսուած տեղերը բաղմաթիւ ոչխար մեռեր են տեղի ունեցած ցըրտերէն և ձէբէնէլ ըսուած տեսակ մը հիւանդութեան հետ:

Գարձեալ Էլպիսթանի Գաղային մէջ ինչպէս նաև Կիրասոն ծովեզերեայ քաղաքը բաղմաթիւ անձինք գլխաւորաբար տղայք ծագիլի տոկալի հիւանդութեան մը զոհ երթալու վրայ են:

— Շարաթ աւուր թերթերնու 2րդ երես 3րդ սիւնակը Գերմանիոյ նը-

կատմամբ քաղաքական տեսութեանը մէջ 31—32րդ տողը, վիզէլմ կայսեր համար սխալմամբ ըսուած «գլխաւորական—կայսր» բառը պիտի ըլլայ «զօրական—կայսր»:

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ԸՆԹԱՑԻ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Ղալաթիա 2 ապրիլ

ԸՆԴՀ. ՊԱՐՏ. ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Նախորդ երեկոյն գոցուած 47. 1

Առաւօտուն բաց . . . 46. 32

Ժամը 7 1/2 . . . 46. 50

Բարձր գին . . . 46. 37

ցած . . . 46. 20

Բումէլի Արժ. Զր. 102 1/8

Նոր . . . 73

Փոխառ. 3 ի Զր. —

Փոխառ. 69 ի 251

65 ի 302

63 302

Սօսիթէ Ժէնէրալ Լ. Ս. 6. 4

Քրէտի Օսթ—Թիւրք . . . —

Գանձատուն 1872 ի . . . 691 1/2

Սօսիթէ Օթօման . . . 3. 30

Պանք աք Բօնաթ . . . 4. 3

Քրէտի Ժէնէրալ Լ. Ս. 7. 30

Թրամվէյ . . . 6. 4

Բքքօր . . . 9 բարա

Կրամալէզ . . . 46 0/0

Փոխէկզր. Իլ Օնտ եւ մ. 111 3/4

Բարիզ . . . 22. 85

ԸՆԹԱՑԻ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմ. ոսկի 100 զրշ. ի հաշուով

Զրշ. Փոյ. . .

Անգղ. ոսկի . . . 111. 5

Դաղը . . . 88. —

Բօլ . . . 90. —

Դարպօն արծաթ . . . 17. —

Թղթադրամ . . . 15. —

Քրքմից . . . 54. 20

Ճերմակ մէճիտ տարբ. 102. —

Հինգնոց . . . 104. 20

Մեթալիք . . . 105. —

Պղինձ . . . 123. —

Բարիզ 13 ապրիլ

Դաղը Արժ. 3 0/0 . . . 59. 87 1/2

Իտալ . . . 63. 70

Օսմ. . . 42. —

Փոխ. 1869 ի . . . 253. 75

Բումէլի Արժ. Զր. 101. —

Նոր . . . —

Լոնտրա 13 ապրիլ

Անգղ. Արժ. 92 3/4

Օսմ. . բաց 42 1/2

Գոց 41 7/8

• փոխ. 1869ի 50 1/2
• . . . 1871ի 58 անկար.
Պանք Օթոման 13 1/2

Վիեննա 13 ապրիլ
Բուժակի Արժ. հին . . . 32 25
• . . . նոր 32 25
Քրեյտի Օթոման-Թիւրք . . . 15 50
Օսթրո-Օթոման Պանք . . . 49 25
Աճի 105 . —
Փոխնկգիր 'իլ անոր եռամս. . . 112 . —

ԱՌԵԻՏՐԱԿԱՆ

Լիվերպուլ 13 ապրիլ
Բաժնեկի Միտլ. Օրէն . . . 8 1/4
• . . . լաճօլէրա 5 1/2
Սյոթեայ վաճառք հաւ . . . 15,000
Ընթացք հրապարակին անփոփոխ
Լոնտրա 13 ապրիլ
Ափիոն 23—
Մոհէր 35—40
Հոլանտայի շաքար 29 1/4
Մետաք 22
Ճէհրի 5 1/4-3/4
Դրամադիւղ 0/0 3 1/4
Նիւու-Եօրք 13 ապրիլ
Բէթրօլ կաղ 15 1/2

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ի Ղալաթիա

Մինասեան և Ընկերաց Ամերիկեան
վաճառատանը մէջ հետևեալները կը
ճախուին :

Խոր հորերու և ջրէղջի համար Ա.
մերիկայի ջրհաններ, գունաւոր եր-
կաթ անկողնարաններ, թիկնաթուներ,
դարձալի լաթուներ, բարձր գոցող
աթուներ, Անգղիոյ յաղճագակեայ
աղիւ սեղանի ապարք, խոհանոցի վա-
ռարաններ, գունաւոր և աղիւ գոյ-
լեր ու ոտք լուալու ամաններ, տուշ,
կաղի կանթեղներ, շրթին, ինքնիրեն

տաքցող արդուկ, նամակի մամուլներ,
տպագրութեան մեքենա, հայերիներ,
աղիւ ակօքներ, հոտաւետ ամաններ,
պարտէզի նստարաններ, սեղանի հա-
մար աղիւ մամաղօծ կտու. ևն. ևն.

Կարի գործիքներ մի քանի օրէն
պիտի հասնին :

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Ղալաթիա

Ի Լ Ա Ն

Մահմուտ Բաշա Պաշանտա Բա-
շաքըլար խանըն իւսթ գաթընտա
քեային 10 վէ 11 և օմէրօ էլէ միւ-
րագգամ մաղաղաբնտա պէհէր սե-
նէ Բարիդ ֆապրիգաթնտան կէ-
թիրթմէքտէ օլտուղուկիպի պու սե-
նէ տախի մէվսիպի պահար իշիւն
շէհրը մէղքիւրին սօն մօտաբնտան
օլարադ էնվայի Դաղիլը վէ Չա հա
վէ Ֆաթմէն վէ սայըր էլպիսէլիք
քուժաղար կէթիրթտիրիլիշ օլտու-
ղունտան մուգաթէմա մէղքիւր գու-
մաղարըն ֆիւթընճա միւշթէրիլէրին
խօշնուտ իթտիկի կիպի պու տէֆա
օլ վէճէ իլէ ֆիրուլթ իտէճէկինտէն
մէղքիւր մաղաղայա միւրաճաթ օ-
լունմաթը իլան օլունուր :

Ա. ԳԱՎԱՅԵՆ ԷՃՁԱՃԸ

Մէրքէլի Էճղախանէ Սամաթիա
Հաճի Գաթըն ճառախօի Նօ. 13 .

Մէղքիւր Էճղախանէտէ ապրիլ իպ-
թիտաթնտան պաշլայարաք հէր հաթ-
թա ճուժաա կիւլէրի սաթթ 3 տէն 85
տէք 8 . Ճէրահեան էֆ. մէղքիւր էճ.
ղախանէէ միւրաճաթ իտէն խաստա
լարա խօշնութ պաղաճաղը իլան օլու-
նուր, վէ պունտան պաշղա հէր պիր
վաղըթ հէքիմ պուլունմագտա տըր :

արանտըղը էսնալէրտէ վէ կիճէլէրի
տախի ատամ պուլունմագտա տըր էճ-
ղաճըլըք մէմուրիէթիւի իճրա իթմէք-
լիք իշուն : Ա. Դալաֆեան
1874 մարտ 25

Ինսանա արիդ օլան սըղը իլէթի
օղուքտան հաթըլ օլմաղ իսէ տէ պու
քէմիք իշիւտէ ֆէնուղ պիր սարը սու-
տան իպարէթ օլուպ ֆաթաթ պունուն
պաղըսը վաղթը կէշիշ վէ լայըղըլա
թէմէլ թուլմուշ վէ պաղըսը էթ իլէ
քէմիք արանտա գալմըշ աղըլըլա
պաղաճա մալիւճէ օլունմագ վէ հըֆ-
սըլա Ալլահ թաալա նուղուլ իլէթիւն-
տէն վէ մէրադտան միւնաղատան արիդ
օլան Էլլալէն պաղղա Եալընըղ սօղուգ-
տան հաթըլ օլա նուղաւղ օն սէնէլիք
տախի օլաաաա Էրիէ չարէսի պուլուն-
մաք վէ էօքսիւրիկէ վէ կէօքիւս թը-
քանըլընա պէլ կէվշէկիլի վէ մագաթ-
թա բէյտահ օլան սըղըլը մայասըլա
մալիւճէ վէրմէք իւղրէ սարըլըքաա
քէսրի մէշհուր Ուստա Սիմօն պուլու-
նուր Մահմուտ-Փաշա ճալմիսին ավ-
ուսունտա օրթաաաքի գահվէտէ իք-
թիլա էտէնէրին գահվէլի մէղքիւրա
կէլմէլէրի վէ իճապընա կէօրէ թարիֆ
վէ էտիլիէրին պաղմագ իշուն պուն
տան աղաթմ իլան էթմիշ իսէ տէ մէղ
քիւր իլէթիւրին իլալէսի իշուն պու
քէրրէ Էրիէ իլան իտէր :

Վէ սըղը իլէթի 25 աս աս տը
շարը չըգարըլըք վէ գ . Գ իլէթի
իճրաթնտա պուլունուրըլ :

Գալանընտա պատուր օլան պիլ սան-
ճը վէրիւ իսէ օնունտա իճրաթնտա
պուլունուրըլ :

Ի Լ Ա Ն

Գալաթիա խալեար խանը քիւլիւք
գաթուօր տըշարըլընտա Էրիէ Բէշտի-
ալճը խանընա կիտէճէք Եօլտա նօթը
14 իլէ մուրագգամ գաթիստա Մու-
րատեան հաճի Մկրտիշ իլմալթընտան
օլուպ ալէա իւղիւմտէն ֆէվգ էլ ատէ
տըքթաթլա չըգարըլըլ օլան էճալի
նատիլտէ մասաթիա րաքըլը էկվէն ու-
լէթլէ սաթըլմագտա վէ հիլիի իսթի-
մալտէ ինսանէ թէպալի ու րէղլաք վէ
միլտէյէ գուվլէթ վէրմէքտէ օլտուղու-
լէնտ մահաթն պէրու վաղը օլան թէճ-
քիւպէլէրտէն անլաղըլըլ տըր :

Ա. Ռ. Ա. Կ

ՏԱՍԵ ԿՈՒՍԱՆԱՅ
ՏԱՂԱՍՏԱՓՈՐԷՆ

Մալըլեան պատու երին դրած այն
տնտրակը կը ծախուի Էկեղեցեաց բան-
կալը, և ամեն Հայ գրաւաճառաց քով
գիւ 40 փութայ :

ՏԵՐ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ

ՕՐՄԷՆ ԽՕՃԱՍԱՐԵԱՆ

ՏԳԱՐԱՆԻ Օ. ԽՕՃԱՍԱՐԵԱՆ
ԵՌՈՒՄՈՒՅԵԱՆ ԽԱՆ
ՎԵՐԻ ՅԱՐԿ, ԹԻՒՆ 7

ՓՈՐԱԳՐԱՏՈՒՆ Վ. ԹԵԼԼԱԼԵԱՆ

Կ. ՊՕԼԻՍ

ՄԱՀՍՈՒՑ ՓԱՇԱ ՊԵՋՃԻԼԱՐ ՍՕԳԱՂԸ ԳԻԼԻԳԻԳ ԵՐԵՅԸԸ ԽԱՆ ԹԻՒՆ 2

Փորագրիչ Վ. Թելլալեան այս անգամ մասնաւոր գործարան մը բացած ըլ-
լալով, պատրաստ է մատակարարել Արգոյ հասարակութեան մայրաք և չախաւոր
գնով ամեն տեսակ փորագրելիք պիտոյք, ինչպէս են մեղանով կամ առանց մեղանի
գտնադան ձևերով գրույմներ, հարգարտանց և կապմատանց վերաբերեալ արդիւյթ
և կալմանօ եղած պղնձէ գրեր, զարդեր և պատկերներ, մասնաւորապէս Շիմշիլի
քրոյ ամեն տեսակ սլաակներն աման գնով :

Եւ վիմագրէ նաև ամեն տեսակ առևտրական տոմսակներ և

ՔԱՐԹ ՏԸ ՎԵՋԻԹ

Նաև մասնաւոր կիլիօլէի ամ նընտիր մէքենայի մը միջոցաւ պատրաստ է վի-
մագրատանց և սոպագրատանց պէտք եղած ամենին գեղեցիկ և շօուարին հարթ
յատակներ կամ գծապատկերներ փորագրելու քարի, չիւլիլի, կարմիր պղնձի
չիւկօյի և ոսկոյ կամ արծաթի աւխտակներու վրայ :